

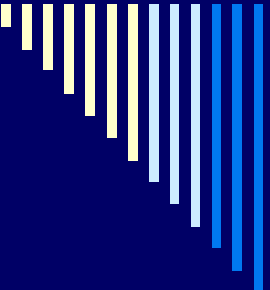
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

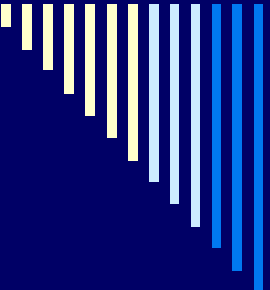

ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ

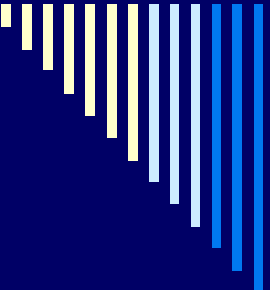

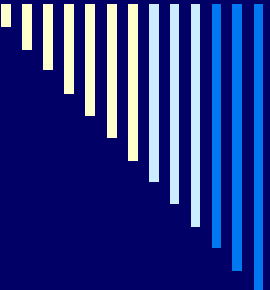
Είναι η πιο «σκοτεινή» πλευρά ενός κόσμου που αποκαλείται λαμπερός. Εργάτριες που κόβουν, ράβουν, γαζώνουν, περιτριγυρισμένες από κλωστές και υφάσματα, κυκλωμένες από ανασφάλεια, εκμετάλλευση, μοναξιά. Είναι οι γυναίκες του φασόν. Κι ο δικός τους κόσμος δεν έχει υποψία γκλίτερ...

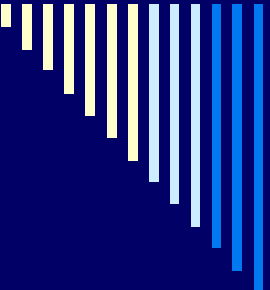
Γυναίκες που ράβουν. Γυναίκες που ετοιμάζουν ρούχα για άλλες γυναίκες. Γυναίκα κι εγώ. Για μόδα να μιλήσουμε! Εκείνη είναι γύρω στα 50. Ψηλή, δεμένη και αφό-

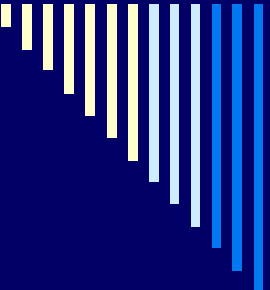
ρητα βαριεστημένη. Ρουφάει μια γουλιά από τον καφέ, φυσάει την τζούρα από το τσιγάρο: «Ποια μόδα και ποια ρούχα; Εγώ το ρούχο το έχω σιχαθεί. Δουλεύω στο φασόν από 16 χρονών. Και γυμνή να μπορούσα να βγω στο δρόμο, ακόμα καλύτερα».

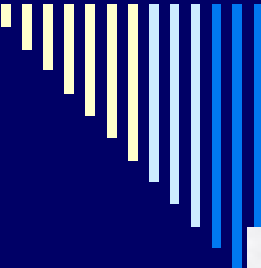
Ξαφνικά δεν υπάρχει τίποτα το χαριτωμένο στα υφάσματα και στις κουβαρίστρες. Μονάχα το πρόσωπο της Κάτιας απέναντί μου, που σκασίλα της για τη μόδα, τη μάχη των φύλων, το παιχνίδι της γοητείας και των εντυπώσεων. Γιατί εδώ μέσα η ζωή δείχνει τα άγρια δόντια της.

Οπότε, χωρίς το παραμυθάκι για τις γυναίκες και το μικρόκοσμο, το δωμάτιο είναι αυτό που είναι: γκρίζο, βρόμικο, χωρίς φυσικό φωτισμό, χωρίς εξαερισμό. Εχεις διαβάσει Ντίκενς – ξέρεις. Εδώ είναι φασονατζίδικο, ένα από τα ελάχιστα που απέμειναν από τα δεκάδες που μετρούσε η Ελλάδα στα μέσα του '90. Τότε, δηλαδή, που 200.000 άτομα δούλευαν εντατικά φτιάχνοντας ρούχα, παπούτσια και παιχνίδια με το κομμάτι.

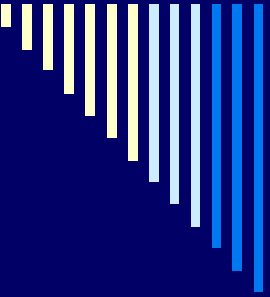
Σήμερα απομένουν ελάχιστα νόμιμα φασονατζήδικα, καθώς οι περισσότεροι εργολάβοι του φασόν φαλίρισαν ή μετέφεραν τις δουλειές τους σε κοντινές (Βουλγαρία) ή μακρινές χώρες (Κίνα).

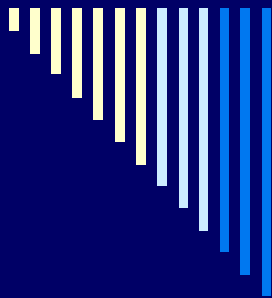
Οι φασονίστριες σ' αυτό το υπόγειο είναι οι τυχερές της δουλειάς: κατ' αρχάς, γιατί έχουν δουλειά. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90, που μετανάστες από το Πακιστάν, την Τουρκία και την Ινδία άρχισαν να μπαίνουν μαζικά στη χώρα, οι περισσότερες έχασαν τις δουλειές τους. Η Κάτια είναι αγριεμένη και τσαμπουκαλού:

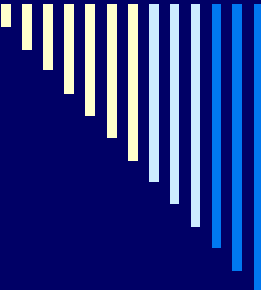
«Όχι, φυσικά, γιατί οι κακοί ξένοι μάς παίρ-
νουν τη δουλειά»

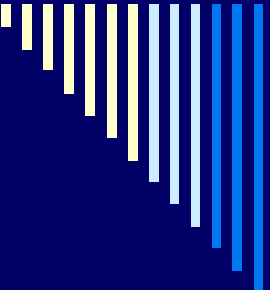
Και δίκαιη: «Χάσαμε τις δουλειές γιατί οι Έλληνες εργοδότες χρησιμοποιούν τους μετανάστες χωρίς καμία ασφάλεια, με μισά μεροκάματα, χωρίς καμία άδεια και κανένα επίδομα».

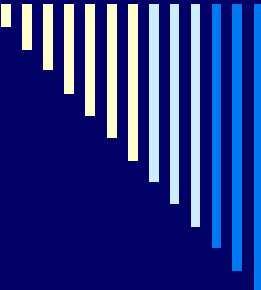
Εν πάση περιπτώσει, οι γυναίκες έχουν μια δουλειά. Που σημαίνει 8 ώρες την ημέρα για 30-40 ευρώ στο χέρι, χωρίς διάλειμμα και, φυσικά, χωρίς καμία πληρωμένη υπερωρία.

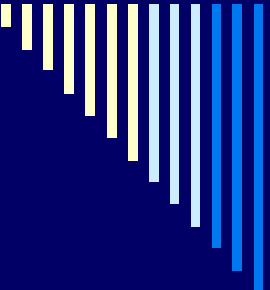
«Πρώτα πρώτα να μάθεις τις λέξεις» λέει η Κάτια. «Φασονίστριες είμαστε όλες. Και, μετά, υπάρχουν ειδικότητες: πατρονίστ, αυτή που αντιγράφει τα σχέδια. Κόφτρια είναι αυτή που κόβει τα υφάσματα με τον καταρράκτη.

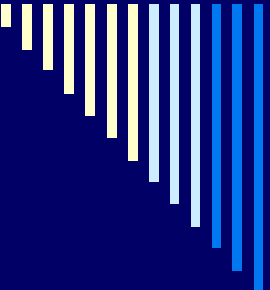
Μετά υπάρχει η γαζώτρια και
η κουμπού».

Πόση ώρα παίρνει ένα μπλουζάκι σαν το αμάνικο που φοράω; «Περίπου 50 λεπτά. Μισή ώρα ένα απλό παντελόνι και μιάμιση ένα σακάκι. Και, εντάξει, εδώ δεν έχεις τόση πίεση για τα κομμάτια που θα βγάλεις. Τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα όταν δουλεύεις στο σπίτι».

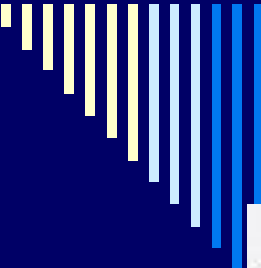

Η Ελένη, λίγο μετά τα 30 της, με δυο παιδιά και άντρα και νοικοκυριό, είναι ακριβώς αυτό που έχει στο μυαλό του ο Αλογοσκούφης όταν μας μιλάει για «ευελιξία». Κι είναι πραγματικά ευέλικτη ανάμεσα στα πιτσιρίκια της που τσιρίζουν συνεχώς, την κατσαρόλα της που χοχλάζει και τη ραπτομηχανή που την περιμένει στη γωνία. Η Ελένη είναι η ιδανική «απασχολούμενη» της φιλελεύθερης Ευρώπης: φτηνή, εντατικοποιημένη, «μαύρη» και ανασφάλιστη. Και, φυσικά, δεν μπορεί να καταγγείλει κανέναν στην Επιθεώρηση Εργασίας.

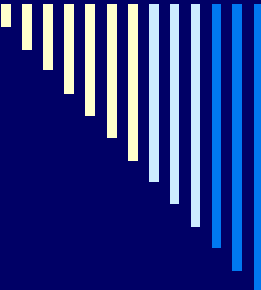

Οι φασονίστριες που δουλεύουν στο σπίτι εκπροσωπούν αυτό που λένε οι τεχνοκράτες «αδήλωτη εργασία» και που στη χώρα μας, σύμφωνα με τη ΓΣΕΕ, αφορά 1,1 εκατ. εργαζομένους. Βεβαίως, κατά την κυβέρνησή μας, το κόστος εργασίας μει-

ώνεται συνεχώς, πράγμα που κάνει την οικονομία ανταγωνιστική, αλλά η μείωση αυτή δεν οδηγεί σε φτηνά προϊόντα – γίνεται κέρδος για την επιχείρηση. Από πληθωρισμό κερδών πάσχει η οικονομία μας και όχι, όπως προσπαθούν να μας πείσουν, από πληθωρισμό μισθών.

«Λεφτά... Ποια λεφτά;» λέει η ωραία Ελένη. Μισό ευρώ για το μπλουζάκι που φοράς, 4 για το παντελόνι, 6 για το σακάκι. Και όχι καθαρό κέρδος, αφού στην πραγματικότητα τον εργοδότη μου τον επιδοτώ εγώ, δουλεύοντας στο σπίτι: ενοίκιο, ηλεκτρικό και η συντήρηση της μηχανής δική μου».

«Το χειρότερο είναι η ανασφάλεια. Και η μοναξιά. Μόνη μες στο σπίτι μου, μόνη, παρόλο που τα παιδιά μου παίζουν τριγύρω μου. Μόνη, εγώ και το μυαλό μου και η μηχανή, 12 ώρες την ημέρα, κάθε μέρα».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Καταγράψτε τα μειονεκτήματα αυτής της δουλειάς
 - Καταγράψτε τα πλεονεκτήματα αυτής της δουλειάς
 - Ποιες άλλες δουλειές με το κομμάτι γνωρίζετε;
-